

מעמד הר סיני: כפייה דתית או בחירה חופשית?**(1) שמות פרשת יתרו פרק יט**

(טז) וַיְהִי בַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי בְּהֵיטֵב הַבֶּקָר וַיְהִי קִלְתֵּי וּבְרָקִים וַעֲנַן כַּבֵּד עַל-הַהָר וְקַל נִשְׁפָּר חֲזָק מְאֹד וַיִּתְרַד כָּל-הָעָם אֲשֶׁר בְּמַחֲנֶה: (יז) וַיּוֹצֵא מֹשֶׁה אֶת-הָעָם לְקִרְאת הָאֱלֹהִים מִן-הַמַּחֲנֶה וַיִּתְצַבּוּ בְּתַחֲתֵית הָהָר:

(2) תלמוד בבלי מסכת שבת דף פח עמוד א

+שמות יט+ ויתצבו בתחתית ההר, אמר רב אבדימי בר חמא בר חסא: מלמד שכפה הקדוש ברוך הוא עליהם את ההר כגיגית, ואמר להם: אם אתם מקבלים התורה - מוטב, ואם לאו - שם תהא קבורתכם. אמר רב אחא בר יעקב: מכאן מודעא רבה לאורייתא. אמר רבא: אף על פי כן, הדור קבלוה בימי אחשוורוש.

(3) תלמוד בבלי מסכת שבת דף פח עמוד א

דרש רבי סימאי: בשעה שהקדימו ישראל נעשה לנשמע, באו ששים ריבוא של מלאכי השרת, לכל אחד ואחד מישראל קשרו לו שני כתרין, אחד כנגד נעשה ואחד כנגד נשמע. וכיון שחטאו ישראל, ירדו מאה ועשרים ריבוא מלאכי חבלה, ופירקום...

אמר רבי אלעזר: בשעה שהקדימו ישראל נעשה לנשמע יצתה בת קול ואמרה להן: מי גילה לבני רז זה שמלאכי השרת משתמשין בו?...

(4) מכילתא דרבי ישמעאל יתרו - מסכתא דבחדש פרשה ג

ויוצא משה את העם לקראת האלהים מן המחנה. אמר ר' יוסי, יהודה היה דורש, +דברים לג ב+ ויאמר ה' מסיני בא, אל תקרא כן, אלא ה' לסיני בא, ליתן תורה לישראל או אינו אומר כן, אלא ה' מסיני בא, לקבל את ישראל כחתן זה שהוא יוצא לקראת כלה.

ויתיצבו- נצפפו. מלמד שהיו ישראל מתיראין מפני הזיקין מפני הזועות מפני הרעמים מפני הברקים הבאים. בתחתית ההר- מלמד שנתלש ההר ממקומו, וקרבו ועמדו תחת ההר, שנאמר +שם/דברים/ ד יא+ ותקרבו ותעמדון תחת ההר. עליהם מפורש בקבלה +שה"ש=שיר השירים= ב יד+ יונתי בחגוי הסלע בסתר המדרגה הראיני את מראיך השמיעיני את קולך כי קולך ערב ומראיך נאווה.

(5) פרקי דרבי אליעזר (היגר) - "חורב" פרק מ

...כבר החתן מבקש להביא את הכלה להכניס לחופה כדי ליתן לכם את התורה באה השעה, שנ' ויוצא משה את העם וכו', ואף הב"ה יצא לקראתן כחתן היוצא לקראת כלה כן הב"ה יצא לקראתן ליתן להם את התורה...

(6) מדרש תנחומא (ורשא) פרשת כי תשא סימן טז

(טז) ויתן אל משה ככלתו לדבר אתו, ארשב"ל אדם שלמדו רבו את התורה עד שלא למדו היה הרב לומד ותלמידו עונה אחריו משלמדו אומר לו רבי נאמר אני ואתה, כך כשלמד משה את התורה א"ל הקב"ה בא ונאמרה אני ואתה שנאמר ככלתו לדבר אתו, ד"א ככלותו ככלתו כתיב.